

ZGODNJA DANICA

KATOLIŠK CERKVEN LIST.

„Danica“ izhaja vsak petek na celi poli, in velja po pošti za celo leto 4 gl. 60 kr., za pol leta 2 gl. 40 kr., za četrlet leta 1 gl. 30 kr. V tiskarnici sprejemana za celo leto 4 gl., za pol leta 2 gl., za četrlet leta 1 gl.; ako zadene na ta dan praznik, izide „Danica“ dan poprej.

Tečaj XXXVI.

V Ljubljani, 23. svečana 1883.

List 8.

Izgledi bogoljubnih otrok iz vsih časov kerščanstva. III.

6. Sv. Katarina Sijenska.

(Konec.)

Enako so se hudovali tudi drugi domači. Z zbadljivimi besedami so jo zaničevali in pikali. Prične se družinsko posvetovanje, kaj je zdaj storiti zoper Katarinko? Za zdaj se ukrene to-le: nič več ne smé imeti svoje lastne sobe, da bo morala vedno med ljudmi biti in ne bo mogla zmiraj moliti; kuhinjska dekla naj se odpravi in Katarina naj opravlja vsa njena težka dela.

Katarina se tega nič ne ustraši. Če so ji stanico zaperli, ji serca niso mogli zapreti; pobožnost ima svoje peruti, na katerih se vzdiguje v nebeške višave, ne more je vklepati noben ključ. Njene misli so vedno pri Bogu, kakor préd. Kuhinja ji je bila kakor svetišče božje, in njena opravila kakor angeljska služba. Kadar je stregla očetu, si je mislila, da streže Zveličarju; kadar je kaj materi storila, storila je s tolikim veseljem, kakor bi veljalo nebeški Kraljici; bratje pa in drugi domači so ji bili kakor apostelnji in učenci Jezusovi. Tako si je znala spremeniti vse težave in naj zoperniša dela v priserčno veselje, in mesto pritoževati se zastran trudapolnih opravil, je kazala vedno veselo lice in zadovoljno serce.

To se je čudno zdelo zlasti očetu, ki je bil pobožniši memo družih. Skerbno jame opazovati njena opravila in vse njeno nenavadno ljubeznjivo vedenje.

V vsi hiši je Katarina vedela le za en prostor, kamor se je mogla skriti in sama nemotena moliti. To je bilo v sobi njenega brata Šefana, ko ga ni bilo domá, in sploh kjer ni bila opazovana.

Neki dan gre zopet v omenjeno sobo in tam z veliko pobožnostjo moli. Skriva gre oče za njo, rahlo odpre duri, zagleda svojo hčerko v kotu klečečo in globoko priklonjeno, nad njeno glavo pa vidi goloba belega kot sneg. Ta pogled globoko presune dobro serce očeta. Resno jame premišljati čudovito prikazen ter sklene, ne več se ustavljati milosti božji, ki tako čudežno vodi njegovo ljubljeno hčerko.

Sveta deklica še sama ni vedela, da je že tako blizo zmage. Po dnevi in po noči ji je v mislih njen

visoki namen in poklic. Še sanjalo se ji je o tem, po čemur je tako goreče hrepenelo serce. Nekoč je v sanjah videla različne začetnike samostanskih redov; med njimi tudi sv. Dominika, ki je deržal v roki belo lilijo tako, kakor bi v plamenih stala. Ko se mu bliža, ji podá obleko spokornih sester in prijazno reče: „Predraga moja hčerka! bodi serčna in naj te ne straši nobena težava več; kajti gotovo boš prejela to obleko, kakor želiš.“

Katarina se veselja razjoka in se čuti vtolaženo in močno, kakor še nobenkrat pred ne. Čeravno so bile le sanje, vendar spozná, da je to njen poklic in stan, ki ga ji je Bog sam odločil.

Vso družino skliče in serčno se vatopi pred nje ter naravnost jame razlagati, kaj je že ves čas od otročjih lét nameravala, pa si zaradi spoštovanja do staršev, ki so nasprotno želeli, do zdaj ni upala razodeti, ter odločno pristavi: „Zdaj pa je moja volja tako močna postala, da bi bilo lože skalo omečiti, kakor mojo voljo upogniti. Bog hoče, da spolnim svojo obljubo, in njega je treba bolj vbogati, kakor ljudi. Če me hočete v svoji hiši ohraniti, če tudi le za dekle, — dobro! pripravljena sem vam služiti; če me pa spodite, tudi to ne smé mojega sklepa premeniti. Moj Gospod in Ženin Jezus Kristus je bogat in mogočen; ne bo pripustil, da bi mi česa manjkalo; skrbel bo za vse, kar mi je treba!“

Pri teh besedah se začnejo vsi solziti in glasno jokati. Nihče ji ne more odgovoriti, nihče nasprotovati. S pobožnim stermenjem se čudijo vsi, od kod je tolika serčnost pri deklici, ki je bila sicer tako zelo boječa, tiha in pohlevna. Le oče, ki se je vedno spominjal belega golobčka, ki ga je nekda videl nad njeno glavo, spregovori in pravi: „Bog varuj, ljuba moja hči! da bi se ustavljali tvoji volji, ki je volja Boga samega. Dolga skušnja nas je prepričala, da vsa tvoja dela imajo višo podlago. Stori, kar ti bo navdajal sv. Duh. Odsihdob te ne bomo nič več zadrževali v tvojih dobrih delih. Prosi za nas, da bomo vredni veseliti se obljub tvojega Ženina, tistega, ki te je v tako nežni dobi k sebi privabil.“ Ženi pa in sinovom pravi: „Nobeden naj mi ne žali drazega otroka, in naj je ne moti v njenih svetih vajah. Prosto naj služi Gospodu in naj moli za nas vse; bolj bi ne mogli osrečiti svoje hčere, kakor bo srečna v družbi z Jezusom.“

Zdaj spet odločijo Katarini posebno sobo, kjer sama za-se, kakor v kaki puščavi, prosto po svojih serčnih željah lahko opravlja duhovne vaje in pobožnosti. Nekoliko pozneje stopi v ostri red spokornih sester sv. Dominika. Stregla je naj revnišim ljudem in bolnikom z naj ostudnišimi boleznimi s čudovito ljubeznijo in potrpežljivostjo. Čeravno je bila pri tem v zahvalo še obrekovana. Cele noči je prečula v molitvi, dolgo časa ni nobene jedi vživala, razun sv. obhajila; govorila ni nič, kakor to, kar je morala govoriti, in cele potoke solz je Bogu darovala, da bi grešnikom sprosila odpuščanje. Ni ga djanja ljubezni, da bi ga ne bila opravljala v vsi popolnosti.

Zadnje djanje ljubezni bila je njena smert. Bogu je bila darovala svoje življenje za papeža in za sv. Cerkve, in umerla je 29. aprila 1380, v 33. letu svoje starosti.

Vojska zastran šolskih knjig.

Še v otročjih letih sem slišal, da tisti, ki hoče hudobca „pauati“ — satana izgnati iz obsedenega, mora biti sam brez greha, polnoma čist; če ne, mu začne črnc očitno grehe očitati. Ta otročja misel se mi je iz nekdanih lét zopet v glavo povernila, ko berem in slišim, kako se sedaj satanovo kraljestvo osorno in prederzno šopiri po raznih deželah, zlasti po Laškem in Francoskem. Zakaj Bog to pripusti? Ker tisti, ki bi imeli satana iz dežele preganjati, niso dovelj sveti, — ker se celó med boljšimi katoličani prava gorečnost pogreša: zato ima satan tako malo straha. Zlasti na Francoskem so pokojni papež Pij IX tako britko obžalovali širjenje tako zvanega katoliškega liberalizma, prevelike, neopravičene, napačne pojenljivosti.

Naj hujša kazen katoliške mlačnosti je pa gotovo ta, ako se smé satan celó k malim otročičem pridružiti, ako začne v šoli gospodariti. In to pot je sedaj nastopil satan bolj ali manj skor po vsih deželah; po nekterih krajih je še bolj tih, po drugih bolj glasen, kakor si upa; dobičke pa ima po šolah, pri manjši in večji mladini tako velikanske in zdatne, da se naj skopejši in naj bolj oderuški jud z enakimi ne more ponašati.

Naj hujše je zdaj v tej reči na Francoskem. Tam silijo malim šolarjem v roke knjige, v katerih ne le, da ni nič kerščanskega, temveč polno brezbožnih, zoperverskih nauk, v katerih se naravnost taji Bog in božje razodenje itd. Cerkvena oblast, se vé, da ne more mirno gledati, kako volkovi napadajo in davijo že naj nedolžniša jagnjeta, ampak pogumno povzdiga svoj pastirski glas in pri vsaki priliki razodeva svoje milo pa odločno svarjenje.

Že 15. dec. l. l. je bilo v Rimu prepovedanih (v „Indeksu“ djanjih) čvetero tacihi učnih knjig, ktere brezverska republikanska vlada po vsih svojih brezverskih šolah vsiluje. Da bi starši ne zvedili, v kakšni nevarnosti so njih otroci, se večkrat prav zvijačno ravná, kajti kačja zvijača je že od nekdanj satanu in njegovim hlapcem lastna; knjige namreč dajo otrokom v šoli, ob koncu šole pa jih spet poberó, da jih otroci domá ne morejo pokazati.

To je očitno, da se vlada boji, da bi ljudstvo ne zvedelo, kako obsojuje naj viša cerkvena oblast knjige, po katerih učiti se je primorana katoliška mladina. Pa pogumni škofje in pastirji se ne plašijo in neprestrašeno razlagajo katoliškemu ljudstvu, da vsak, kdor take knjige bere ali pa le posluša, da otroci, kteri hodijo v take šole, v katerih se one knjige rabijo in tudi starši, kteri jih pošiljajo, se smertno pregrešijo.

Med prvimi je zlasti pogumni škof v Annecy-u v pastirskem listu to razložil. Se vé, da so bili hitro zaudarji razposlani po vseh župnijah, ter so prepovedovali brati dotični list. Škof je sicer v teh okoliščinah duhovščini rekel, naj ne bere lista; a sam ga je bral v svoji cerkvi in vladi je odposlal pismo, v katerem opravičuje svoje djanje, ktero mu je dolžnost, in britko očita nepotrebno urnost in gorečnost, s ktero po žendarjih begajo verno ljudstvo; češ, da ubogi žendarji morajo v zimskem času po noči hoditi v hribovske duhovnije po potih, po kterih je še po leti in to po dnevi nevarno. K mnogim gospodom so prišli žendarji še le v soboto zvečer od sedmih do desetih, ali pa v nedeljo zjutraj ob 5. In to zató, da bi zabranili, da duhovni pastir ne bi mogel povedati svojim ovčicam, kakšne hrane ne smejo vživati, da svoje duše ne pogubijo. Ali je mar turk ali drugi sovražnik v deželi, da je tolika sila?

Mnogo družih škofov je enako povzdignilo svoj glas. Kaj bo liberalna vlada z njimi storila, se ne vé. Ali kaj se bo z liberalno vlado samo zgodilo, če pojde tako naprej, kakor zdaj, se tudi ne more povedati, a lože se dá uginiti.

Rim in francoski škofje ne morejo drugač. V političkih rečeh je mogoče se pogajati; a kjer gre za dušo nedolžnih otročičev, ki se sami ne morejo braniti, tu ni nikakoršnega pogajanja. Tù ne smé apostoljski mož molčati, ne smé rók križem deržati; pogumno se v vojsko podá, če tudi bi imel življenje zgubiti, posnemaje in poslušaje Njega, ki je rekel: „Dober pastir dá življenje za svoje ovce“.

Ogled po Slovenskem in dopisi.

„Oljska gora“ v Ljubljani. Oljska gora se zdaj imenuje zadnja kapela na moški strani v frančiškanski cerkvi. Vravnaná je namreč v podobo verta Getsemana in bila je prvo postno nedeljo po preč. P. gvardijanu slovesno blagoslovljena. Stavi pa pred oči silno lepo in umetno narejen kip Jezusa Zveličarja, klečečega v molitvi, in angela s kelihom terpljenja, še nekoliko v višavi, ko prihaja poterjevat Zveličarja v silnih britkostih na Oljski gori. Nočna doba je prav naravno izražena in tudi je res še posebno ginljivo videti v jutranjem ali večernem mraku, ko svetilka kapelo razsvetljuje. Trije aposteljni, nekoliko oddaljeno na nekem robu spijoči nad vertom Getsemanom, so enako umetno izdelani, pa tudi položaj je naraven, kajti kaže se tisto skalovje še dandanes in je z duplino kervavega potenja v taki razméri, kakor je tukaj pred oči stavljeno.

K sv. Deodatu in prelepo zmalani kapeli sv. Frančiška je frančiškanska cerkev s to kapelo dobila še tretjo posebno dragocenost. Koliko je zmeraj užaljenih serc po mestu, ki bodo v svojih bridkostih zaupljivo iskale pomoči pri žalujočem Zveličarju na Oljski gori! Res je že zdaj o vsakem času videti ljudi, ki prelepo kapelo občudujejo in ginjeni molijo k terpečemu Zveličarju. Še posebno je pa tudi za postni čas kakor nalaš primérna ta kapela, ker v kervavem potu klečeči, do smerti žalostni in v molitev zatopljeni Zveličar nas učí ne le zatajevanja in potrpežljivosti, ampak tudi goreče molitve in zaupljive vdanosti v voljo Božjo, posebno ob času težave in bridkosti. Zlasti zdaj v postnem času Jezus kliče svojim vernikom: „Čujte in molite!“ Poslušajmo ta glas, da ne bomo prepozno slišali očitjanja: „Ali niste mogli eno uro z menoj čuti?“

Nekteri posnetki o Oljski gori iz blažene Katarine Emerih utegnejo marsikomu dobro služiti za postni čas

in prečastitljivo predstavo Zveličarja in apostelnov v novi kapeli še bolj pojasniti. Ta zvesta premišljevalka, ki je v svojih razodenjih terpečega Zveličarja tako rekoč povsod spremljala, je pravila to-le *):

Kadar je bil Jezus obednico (zadnje večerje) z enajsterimi zapustil, je bila že užaljena njegova duša, in ta žalost je vedno več prihajala. Peljal je enajstere v dolino Josafat proti Oljski gori. Ko so prišli pred vrata, sem videla mesec prihajati izod hriba, pa ni bil še čisto poln. Gredé po dolini Josafat jim je Gospod rekel: da tu sem bo zopet prišel tisti dan svet soditi, pa ne tako ubožen in nezmožen, kakor zdaj; takrat se bojo eni bali in klicali: vi hribi pokrite nas!...

Prestopili so potok Cedron... Getsemani na Oljski gori, kamor so šli, je ravno pol ure od obednice zadnje večerje; do potoka Cedrona je četrta ure, in od tam do Getsemana zopet četrta ure. Ta kraj, kjer je Gospod v poslednjih dneh enekrati z učenci prenočeval in jih učil, ima nekatere prazne, odperete prenočišča in velik zagrajen vedrilni vert, po katerem raste polno zlahtnega germičevja in mnogo rodovitnih dreves. (Tako namreč je bilo ob Kristusovem času, zdaj raste samo nekaj starih oljk, ki so vgrajene, in po vertu cvetlice, ki jih oskerbljuje frančiškanski brat. Dalje pripoveduje Katarina Emerih:) Več ljudi in tudi aposteljni so imeli ključé do tega verta, ki je bil vert za vedrilo in za molitev. Oljski vert pa je neka pot ločila od Getsemana in se stéza višej ob gori. Oljski vert je manjši od Getsemana, v njem so jame (podzemeljske votline), na verhu pokrite in mnogo oljk, nekaka tokava. Ondi si zamore vsak, kdor hoče, vravnati prostor za molitev in premišljevanje. Kamor je bil šel Jezus molit, je kraj bolj divji.

Okoli devetih je Jezus prišel z učenci v Getsemani. Na zemlji je bilo otožno, na nebu mesečno sijanje. Jezus je bil zelo žalosten in naznanoval je bližnjo nevarnost. Učenci pobitega duha. V Getsemanu, v nekaki vedrilnici iz vejevja je Jezus osmerim rekel: „Ostanite tukaj, ko grem na svoj kraj molit“. Petra, Janeza in Jakopa starejšega je vzel seboj, in šel je po poti nekatere minute dalje v oljski vert ob znožji hriba. Nepopisljivo je bil žalosten; čutil je bližnje britkosti... Janez ga je vprašal, kako da On, ki je druge krati nje vedno tolažil, zdaj more tako žalosten biti. Nato je rekel: „Moja duša je žalostna do smerti.“ Kakor oblaki so na Gospoda sule od vsih strani bridkosti v strašnih podobah; in takrat je rekel: „Ostanite tukaj in čujte z Menoj, molite, da ne padete v skušnjavo!“ Aposteljni so ostali na tem mestu. Jezus, pa je šel še malo dalje — v votlino, kacih č čevljev globoko, z nadviselim germičevjem. (To se čisto in popolnoma, zlagava sedanja duplino kervavega potú. — Antrum agonizationis — ter podzemeljsko cerkvico s tremi altarji na Oljski gori.)

Iz Kranjskega ima „Vaterland“ proti koncu prosinca prav čverst dopis, v katerem je precej v začetku rečeno, da eno naj nesrečniših djanj prostomišljakov je bilo izrinjenje č. oo. Frančiškanov iz Kamniške šole; odkar so bili oo. Jezuiti pod Auerspergom pregnani iz Repenj, na Kranjskem nobeno djanje prostomišljakov ni storilo tolikega gibanja, nobeno jih ni pred ljudstvom tako ob veljavo pripravilo, kakor to početje. Spis dalje popisuje, kako so šli v svitke, da so svoj namen dosegli, kar se utegne s časom bolj natanko razodeti, in kako nasprotno je bilo vsemu temu pošteno Kamniško mesto, kar je tudi s tem pokazalo, da je samo take može volilo v krajni šolski svet, kateri so tem spremembam neprijazni, ki tudi svetnih učiteljev niso hotli v šole vpeljati. —

Ravno ta dopis omenja, da enake poželjivosti boje hočejo poskušati zoper Novomeško šolo, kar pa jim bo zaupljivo spodletelo pri novem deželnem šolskem svetu in prihodnjem deželnem zboru, ki deželi v škodo tacega početja ne bodeta terpela.

Kdor ima serce za keršansko oliko in našo deželo, naj pri miru pusti katoliške od Cerkve poterjene redove in njihove šole, in če ga blagri redovništva v želodcu tiše, mu vošimo. naj bi šel za par mescev k Zulu-Kafrom ter poskusil, kakošne sladkosti cvetó ondod med narodom brez meniških šol, pa tudi brez vere in kersta.

Iz Celovca. (Konec pastirskega lista.) Še v obljubljeni deželi in ob času, ko se je še od mleka in sterdi cedila, ni se manjkalo revežev in siromakov. Reveži so bili in bodo tudi v najlepših, najrodovitnejših deželah. V Mozesovih bukvah že beremo: „Revežev se ne bo manjkalo v deželi, v kateri stanuješ. Zato ti zapovedujem, da svojo roko odpiraš svojemu revnemu bratu in siromaku, ki s teboj v deželi prebiva. Ti mu daj brez premišljevanja! Tako te bo Gospod, tvoj Bog, vselej blagoslavljal in v vseh tvojih delih.“ (V. Mos. 15, 11 in 10.) Tudi naš Zvoličar je rekel: „Reveže boste vsikdar imeli med seboj.“ (Joan. 12, 8.) To je kazen za greh prvega človeka, kateremu je Bog rekel: „V potu svojega obraza boš jedel svoj kruh, dokler se ne boš povernil v zemljo, iz katere si vzel. Kajti prah si. in v prah se boš povernil.“ (I. Mos. 3, 19.) Odkar je ta ojštra sodba izrečena čez človeka, od tistega časa tudi najboljše naprave in najmodrejše postave ne morejo iz sveta spraviti revščine in trpljenja. In naj bodo ljudje zmirom bolj učeni in znajdeni, vendar pogosto nastopijo časi, da število siromakov strašno narašča, vsi zakladi pa se zbirajo v rokah nekaterih bogatinov. Čez take žalostne čase je tožil že prerok stare zaveze, rekoč: „Gorjé vam, ki si zidate hišo pri hiši in njivo zvežete z njivo, da (za druge) nikjer ni prostora! Ali hočete sami prebivati v deželi?“ (Izaj. 5, 8.) Svet se pogrezuje v revščino in paha še razvajene otroke razkošnosti v brezno uboštva in siromaštva. Revščina pa se tim huje občuti, bolj ko ljudje hrepenijo po dobrem življenji, bolj ko zasmehujejo staro, keršansko zmernost in tisto blago zadržljivost, katero nam sv. apostelj Pavel tako lepo priporoča: „Velik zaklad je pobožnost v zmernosti. Kajti nič nismo prinesli na ta svet in tudi nič ne moremo odnesti. Če imamo pa živež in obleko, bodimo s tem zadovoljni. Tisti, ki po bogastvu hrepenijo, padejo v skušnjave in v zanjke hudega duha, oni si poželijo veliko nepotrebnih in škodljivih reči, ki so ljudem v nesrečo in pogubljenje. Kajti začetek vsega hudega je lakomnost.“ (I. Tim. 6, 6—10.) V naših časih hočejo ljudje prav veliko zaslužiti, da bi prav dobro živeli. Vseh, tudi že priprostitih ljudi, polastila se je želja, mnogo pridobiti, da bi mogli mnogo vžiti. Marsikdo si brez posebnega truda in brez skerbi služi vsakdanji kruh. Pa on s tem še ni zadovoljen. Kruha ima zadosti, pa v njegovem sercu se zbuja želje po različnih družih rečeh, ki so le malokateremu prisojene. Če pa ljudje stokrat več poželijo, kakor potrebujejo, potem jim ni moč pomagati, ko bi dobri ljudje prav stokrat toliko vbogaime dajali, kakor v resnici dati zamorejo. Stiska postane potem še toliko hujša, če pridejo čez dežela še nenavadne stiske, vremenske nesreče, kakor smo jih z grozo doživeli lansko leto in tudi že letos. Toliko tisoč ljudi je grozna povodenj pahnila v siromaštvo, toliko rok terka na vrata keršanske dobrotljivosti, pa tako nezdatni in majhni so naši pripomočki, da bi skor z učencem v evangeliju zaklicali obupani in malodušni: „Kaj bo to za toliko ljudi?“ (Joan. 6, 9.) Pa taki premislili naj nas ne motijo v dobrotljivosti. Da potegnemo na-se blagoslov iz nebes, deržimo se

*) Ne moremo tukaj naznaniti služabnice B. vse po besedi staviti, ker bilo bi preobširno, ampak le po posnetkih. Vr.

nauka, ki ga je stari Tobija svojemu sinu dal: „Bodi usmiljen, kolikor premoreš. Ako imaš obilno, daj obilno; imaš le malo, pa od malega rad daj!“ (Tob. 4. 9.) Sv. Avguštín pa uči: „Ako zamoreš dati, daj; ako pa ne moreš, pokaži vsaj dobro voljo. Kjer Bog vidi, da ni premoženja, tam plačuje že dobro misel. Nobeden naj ne pravi: jaz nimam nič; ljubezen pride iz serca, ne iz mošnje.“

Krščanska usmiljenost se ne razodeva samo v tem, da revežu pomaga, ampak tudi v tem, da zmirom na njega misli, da ljubeznjivo za njega skerbi, ter ga tako v njegovih težavah téši in tolaži. V svetem pismu beremo: „Blagor njemu, ki se siromaka spominja; kajti v dan nesreče ga bo rešil Gospod.“ (Ps. 40. 2.) Sv. Pavel pa pravi: „Ako bi vse svoje premoženje razdelil med uboge, pa bi ljubezni ne imel, ne bi mi nič pomagalo.“ (I. Kor. 13. 3.) Dobrote moramo deliti iz ljubezni, ne pa iz samoljubne baharije, da bi nas ljudje hvalili. Samo na sebi ni napačno, očitno pred svetom dobro delati. Včasih se nam to celó priporoča. Gospod Jezus svojim učencem velí: „Pustite svojo luč svetiti pred ljudmi, da bodo vaša dobra dela videli in hvalili vašega Očeta, ki je v nebesih.“ (Mat. 5. 16.) Očitna dobrotljivost ne sme iskati svoje časti, ampak čast Božjo. Pred dobrotljivostjo pa, ki le svoje časti išče, nas je svaril Gospod, rekoč: „Varujte se, da svoje pravičnosti ne hoste kazali pred ljudmi zato, da bi vas oni videli. — Če milošnjo deliš, tvoja leva roka ne smé vedeti, kaj desnica dela, da bo tvoj dar skrit ostal; in tvoj Oče, ki na skrivnem vidi, ti bo to poplačal.“ (Mat. 6. 1—4.) Sv. Križostom pa pravi: „Prazna čestihlepnost se prikrađe na tihem in skriva v serce, in prej ko človek to zapazi, vzame mu vso notranjo dobroto.“ Ljubezen pa očisti krščansko radodarnost tudi vsake nevelje in čmernosti. Kdor ne dá iz dobrega serca, ampak nevoljen in prisiljen, on siromaku svoj dar ogrení in ostudi. Sv. apostelj Pavel uči: „Vsak naj dá, kolikor je v svojem sercu dati odločil; ne z žalostjo ali iz sile, kajti Bog ljubi dobrovoljnega dajatelja.“ (II. Kor. 9. 7.) Sv. Gregor pa pravi: „Ne čakaj, da bi sam poskusil, kako huda je terdoserčnost, in kako dobro je delo, biti usmiljenega serca.“ Usmiljeni človek se spominja pregovora „dajati je večja sreča, ko jemati“, ter povsodi in vselej tolaži in téši stiskane z žrtvami in dokazi svoje ljubezni. Dobrotljivi človek prigovarja še drugim in jih vabi v družbo, da združeni tolažijo obupane, vzdigujejo poterte in žalostne, da lajšajo terpljenje nesrečnim, da pomagajo ubogim, in to sicer po nauku sv. aposteljna: „Dobrotljivosti pa in milošnje nikar ne pozabite, ker taki darovi Bogu dopadejo.“ (Hebr. 13. 16.)

Pač dobro vém, ljubi moji! da sega vaša dobrotljivost še čez meje naše dežele. Kot zvesti sinovi in hčere katoliške Cerkve ste nesrečnim v deželi in zunaj dežele priskočili na pomoč, šteli ste si pa tudi v častno in sveto dolžnost, da podpirate z molitvami in darovi našega sv. Očeta v Rimu, ki se nahajajo v hudih stiskah itd.

Z Dunaja nam je v sredo po dobrem prijatlu došlo naslednje žalostno poročilo, ki zadeva dr. Jegličeve naprave v Sarajevu:

Pretekli petek, 16. sveč zvečer, pogorela je v Sarajevu v Sarasmila-ulici hiša spadajoča k „Marijinemu zavodu“, katerega pod zavetništvom Nj. veličanstva cesarice Elizabete vodijo sestre Božje ljubezni. Vojaki in požarna bramba prišli so bili sicer naglo na pomoč, a rešiti se ni dalo nič več. Tudi deželni komandant g. baron Appel in civilni glavar g. baron Nicolics z mnogimi drugimi višjimi vradniki in častniki prihiteli so bili na pogorišče. Le hitri pomoči in modremu vodstvu

pri gašenju se je zahvaliti, da sta se mogla rešiti sosednja — „Marijin“ in „Sv. Jožefa zavod“. Ker je v obeh poslopih primanjkovalo prostora, morala se je kupiti še sosednja hiša, ki je bila še le 23. pret. mesca blagoslovljena. Ta nesreča je bridko zadela „družbo sester Božje ljubezni“, zlasti ker se je veliko potrosilo za ustanovitev omenjenih dveh naprav, ter se dolgovi do sedaj še niso mogli poplačati. In tudi pogorela hiša kupila se je bila s tem namenom, da bi se „Marijin zavod“, ki stoji tik nje, mogel razširiti, ako bi radodarne roke blagovolile podpirati družbo, ki po tej nesreči pričakuje, da ji bodo usmiljena serca še raje pomagale, ter ji bo mogoče doveršiti zavod, ki je za Bosno neizmerno potreben. Darovi se hvaležno sprejemajo v „Marijinih zavodih“ (Marienanstalt na Dunaji III, Fasangasse Nr. 4.) in v Sarajevu. Imena dobrotnikov se bodo razglasila po časnikih, darovalci večjih zneskov bodo se tudi znamenovali v zidano ploščo v Sarajevskem zavodu.

Iz Amerike. Marquette, Mich., 29. pros. 1883. Odpustite mi, prosim, da tako dolgo nisem poterdil sprejetja po verli „Zg. Danici“ nabranih darov, ki mi jih je moj sorodnik v resnici izročil, in da tudi na Vaše drago pisanje nisem še odgovoril. Vse zaradi pomanjkanja časa.

Od začetka spomladi do konca listopada sem skor vedno popotoval in po škofiji obiskoval, ter sem od časa do časa le toliko bil domá, da sem ogledoval zidanje stolne cerkve, delavce izplačeval in druge škofijske opravila reševal. Od začetka adventa pa sem domá, ter opravljam farne opravila, pridige in spovedovanja, ker zgubil sem pruskega duhovna, ki je opravljal škofijsko srenjo, in imam zdaj nekega Italijana, ki ne zná angleščine zadosti, in ima le veliko mašo peti itd.

Škof Mrak je še zmeraj zdrav in močan pri svojih 73 letih, vsak dan mašuje v samostanski kapeli sester redovnic, kjer opravlja službo rednega njihovega spovednika. Č. g. Čebul je poslednje poletje iz Francoskega sem prišel in v enem misijonov pridno dela... Č. g. Andolšek je umerl ob koncu junija, Možina v aprilu; tedaj nove praznote z mnogimi drugimi za našo škofijo! Bližnje poletje, ali jesen, bi sprejel tistega študenta, ako bom mogel denar skupaj spraviti, če on ali še en drugi hoče priti... G. F. Madar se uči zdaj bogoslovja v Milwaukeejskem semenišu.

Serčna hvala in pozdrav vsim prijatlom, kanonikom in drugim, in priporočilo Illustrissimo...

Janez Vertin, škof v Marquette-u.

Op. Pridjan je bil k pismu izrezek iz nekega časnika, kateri popisuje pokop č. g. misijonarja Godca; ni pa povedan dan, kdaj je umerl in kdaj bil pokopan. Ker je pismo škofa Vertina od 29. pros., je najberže v ravno tistem mescu umerl.

Povedano je, da je bil pokopan v Greenfield-u, in da je bil „velikansk pogreb tako pobožnega, nesamopridnega in zaslužnega mašnika“. Njegov škof ga je osebno obiskal zadnji dan njegovega časnega življenja in mu je podelil papežev odpustek in imel tudi sam mertvaški govor. Popisoval je škof pretežavne, mnoge in velike, pa vspešne dela in zatajevanja ranjcega s prav ginljivimi besedami. Naj lepše spričalo, pravi dopisnik, je škof dal očetu Godcu z besedami: „Umerl je brez solda dolgov pri cerkvi, pa tudi nobenega solda premoženja ni zapustil.“ Med 26 č. gg. duhovni, ki so bili pri pogrebu, je nekaj slovanskih imén, pa nobeno nam ni znano. Iz Vestfalije, kjer je g. Godec 30 lét, ko v resnici dober pastir služil in je prelepo cerkev, zalo šolo in berhko duhovsko hišo ko spomin zapustil, so skoro vsi občani med tolikimi drugimi bili prišli k pogrebu. Po dokončanih pogrebnih slovesnostih so šolski

otroci silo belih vertnic — kot znamuje čistega serca in družih duhovskih čednost — nametali na novi grob zlatomašniškega starčka.

Preč. gosp. Juri Godec je bil rojen na Jančem 17. aprila 1802, in mašnik posvečen v Ljubljani 26. mal. serp. 1832. Lansko leto je imel zlato mašo, katero pa — kolikor vemo — so tudi na Jančem s primérno cerkveno slovesnostjo počastili. Da se spomin tako verlega rojaka v spodbudo našim mladim bolje ohrani, prosimo, naj kdo, kateremu je ranjcega življenje znano, taisto bolj natanko popisati blagovoli. Kdor bi to storil, bi se oglasil in druge nagovoril, da naj mu vsak pošlje, kar posebnega iz g. Godčevega življenja vé, ter tako ličen življenjopis napraviti zamore.

† Matija Kulavic.

Bridka zguba je zopet zadela narod slovenski. Umerl je po kratki, osemndnevni bolezni, pljučnici, častiti gosp. Matija Kulavic v Št. Vidu pri Zatičini: vnet duhovnik, iskren domoljub, izversten kmetovalec. Prerano umerli gospod je od l. 1868 zelo bolehal na pljučih, težko dihanje ga je mučilo prav pogostoma. Ob vremenskih spremenih, zlasti kedar je pihala merzla burja, moral je gospod po več dni v postelji prebiti in cele noči prečuti, ker mu kašelj in nadležna naduha nista dala včasih tudi eno urico ne zaspiti. Iz zapisnika njegovega, v katerem je vse dni svojega duhovstva do 24. prosinca 1883 prav natanko zaznamoval, kje in na kateri namen je sv. mašo opravil, ali pa opustiti moral, posnamem, da je samo od 17. sveč. 1868 do 2. sveč. 1883, tedaj še ne prav v 15 letih, bil 214krat bolan, da zaradi bolezni ni mogel maševati — „non celebravi propter morbum“ — in sicer je bilo vsega skupaj 585 dni bolezni! Trikrat je v teh letih imel vnetje operne mreže, enkrat vnetje sapnika, nazadnje pljučnico, ktera mu je tudi, škoda res, prežgodaj še končala zemeljsko življenje. Reči se smé, da življenje zadnjih lét bilo je nepretergana versta smertno nevarnih bolezni. Vendar ukljub vedni bolehnosti, ukljub slabemu telesu je bil umerli g. župnik takó bistrega duha in tako neupogljive delavnosti na vse strani, da se redkoma nahajajo možje njemu enaki. Naj mu s temi versticami postavim ponižen spominek v hvaležnost za ljubi kruhek, ki sem ga vžival skozi več lét pri pokojnem župniku.

Rojen je bil Podgradom na Dolenjskem, majhni fari „pod goro“, blizu ceste iz Novomesta v Metliko, 11. junija 1831, priproste rodbine, ktera je štela 5 sinov. Naj omenim, razen g. župnika, brata preč. g. dr. Jan. Kulavica, c. kr. pridvornega kaplana, vodja na Avguštinskem zavodu za višje bogoslovne vede na vsem Avstrijskem. Druga dva bila sta c. kr. vradnika, oba prebistri glavici, pa umerla sta komaj začeuši svoje delovanje, najmlajši je zdaj na domovanju. Skozi 4 leta je ob enem hodilo v šolo v Novomesto, Ljubljano, v Gradec in na Dunaj vseh pet bratov; bili so izvrstni učenci in izurjeni pevci ter so tako z izbornim petjem veliko pripomogli k vzvišanju cerkvenih slovesnosti. Njih oče, po vsej Podgorski okolici znan pod imenom: „podgrajski šomašter“, je bil orgljavec in cerkvenik v Podgradu, priprost mož, pa jako previdnega, bistrega duha in uma. Kdor je potreboval kacega sveta ali pojasnila v eni ali drugi zadevi, zatekel se je k očetu Kulavicu, ki je vselej pravo pogodil. Kot orgljavec in cerkvenik pri mali cerkvi Podgrajski je imel, se vé da, le pičle dohodke, toda z varčnostjo in umnim gospodarstvom si je pridobil za tamošnje revne kraje dosta lepo premoženje, da mu je bilo mogoče, štiri sinove, skozi 5 lét celó vseh pet, ob enem v šolah vzdrževati.

Tudi mater so imeli gg. Kulavici silo dobro in pobožno, in kaj taka mati premore, kako ona vpljiva na serca otrok, o tem se prepričamo tudi tu. Ranjci župnik je včasih z nekakim ponosom omenjal mater svojo kot izgled keršanske matere in dejal, da malokteri otroci so tako srečni imeti tako dobro in skerbno mater. Vsaki teden je hitela z oddaljene gorske vasi v Novo mesto obiskat svoje sinove ter prinesla jim sedaj kruha, sedaj sadja ali kaj družega za priboljšek. Koliko pa je zanje molila, to vé le On, ki zapisuje vse naše pobožne izdihljeje in zaupljive prošnje.

(Dalje sledi.)

Razgled po svetu.

Solnograški pastirski list zaterjuje, kako mora biti prva in naj svetejši skerb keršanskih staršev v našem veri sovražnem času tá, da se vera zgodaj budi v mladih sercih, da se njih mladi duh obvaruje pred vabljalnostmi nejevere in spačenosti, da se mu zmeraj globokeje vsaja nauk zveličanja, sv. vere, da vsi sinovi in hčere — kakor telesno, tako tudi duhovno dojémajo v čverstem spoznanji duha Kristusovega in njegove svete Cerkve, ter naj se tako učijo verske dolžnosti spolnovati. Z vso prizadevnostjo morajo starši skerbeti, da bojo otroci pri učenju svetih resnic pred vsim drugim razsvitljeni k spolnovanju keršanskega poklica, poterjevani k delu za večni svoj namen, in k premagovanju skušnjav, ki jih v hudo dražijo, da vedno živé v spominu na Boga, povsod pričujočega in vsevednega. — Nadpastir poslednjič krepko kliče svojim vernikom: „Zbudite se, kateri ste dozdej spali, vstanite od smerti in obhajajte Veliko noč z Gospodom!“

V **Levovu** je 24. pros. t. l. pod vodstvom duhovna dr. Ivana Siemienskiega in grofa Monczinskega k načelniku mestnemu prišla deputacija in mu je izročila prošnjo s 4000 podpisi, da naj se z vso ojestrostjo zapové praznovanje uedelj in praznikov. Prošnjo so podpisali sami mali obertniki in mali tergovci.

Na **Avstrijskem**, zlasti na Ogerskem, pravi „Journal de Rome“, se čedalje bolj agituje za splošno volilno pravico, in meni, da po skrivnem vplivanji framasonstva ter pristavi: Bog obvaruj Avstrijo te šibe!

Rimsko. (Leon XIII, prijatelj otrok.) Naj pridenem temu, kar je zadnjič „Danica“ poročala o Leonu XIII in njegovi skerbi za keršanske šole, še naslednje sporočilo verlega rimskega časnika „Journal de Rome“. Sveti Oče so namreč sprejeli v posebnem zaslišanji 12. februarja popoldne do 1600 deklic, učenk v papeževih začetnih šolah, ki so zderževane po apostolski miloščinji in ktere vodijo pobožne učiteljice, imenovane hčere sv. Filipa, hčere ljubezni sv. Frančiška Pavljana, in sestre predrage Kervi. Msgn. Aleks. Sanminiattelli, tajni milošnjik in prednik šol, je v zvišeni adresi naznanil hvaležnost učiteljic in gojenk do papežev in posebej do papeža Leona XIII, čigar velikodušna skerbljivost je odperla in zderžuje z velikimi stroški šole ter vzrokuje njih dobre.

Po keršanskem podučevanju postajajo vezi med papežem in rimskim ljudstvom čedalje ožje, vkljub nasprotnemu prizadevanju sovražnikov sv. Cerkve. V znanje te zveze so tri deklice podarile Njih svetosti svetemu Očetu svilnat z zlatom vezan pas, z geslom Njih svetosti, od ktere so viseli obilni zlati šopki; med tem pa je zbor Marijnih hčer iz šole sv. Alojzija pél primérno himno.

Potem so papež zapustili tron ter so šli v sredi med temi 1600 deklicami razdeljenimi v dve versti, postajaje, da so jih poslušali, blagoslavljali in nagovarjali s prijaznimi besedami. Oddelek učenk iz pripravnih razredov in otroških zavetišč oblečenih v belo, je tudi pël z angeljskim glasom, in prav majhen otrok peterih lét je deklamoval z nenavadno izurjenostjo prelepo pesmico papežu v slavo.

Na Bavarskem je dobro znamenje to, da se število bogoslovcev zdatno množi. V 14 kraljevih seminarjih je bilo leta 1867/8 nekaj čez 600 bogoslovcev, letos 1882/3 jih je čez 1000. V 11 škofijskih seminarjih je bilo leta 1871 le 990 kandidatov, zdaj jih je 1433! Kdaj se bodo pa naši mladenčji kaj bolj ogreli?

Iz Beligrada naznanjajo, da opravniki serbsko-razkolne metropolije, Mojsija (Mojzes), je voljan odstopiti. On ni zadovoljen s tim, da je kralj poterdil na skupšini skovane cerkvene postave. Mojsija pravi, da po teh postavah je gerško-vzhodnja cerkev v Srbiji popolnoma podveržena državi, pravi edini gospodar ji je minister bogočastja. Sej to je povsod in vselej sad razkolstva, ako narod zapusti naročje prave matere sv. Cerkve. Nekteri serbski listi menijo, ako Mojsija res odstopi, da bode to velika zadrega za vlado, ker to dobo ni serbskih „kaludjerov“ (minihov), ki bi bili sposobni za vladika ali metropolita.

Prusko. Breslavški škof se v svojem postnem listu s tužno zgovornostjo spominja žalostnih razmér, ki so nastale po škofiji vsled kulturne borbe, naj postavimo tu nekatere stavke.

Vém pač in z žalostjo vam zopet rečem, glas Gospodov se nič več ne razlega po prižnicah resnice, ker so pastirji pomerli, ki bi jo imeli oznanovati in ker jaz, vaš škof, iz vzrokov, ktere poznate, ne morem na njih mesto družih poslati. Vsled tega imejte pa le še več gorečnosti za besedo božjo, in le še zvestejše spolnajte zapovedi. Bog blagoslovi oznanovanje resnice, ki razsvetljuje um, uterjuje vero, razdeva zmoto, zbuja in nazaj pripeljava zgubljenega.

Če vam ni mogoče pridigo poslušati vsako nedeljo in o praznikih v cerkvi, nikar ne opustite se vterjevati v veri in se spodbujati v družini in v miru domačega ognjišča. Vsaka družina bi morala imeti knjigo za pobožno branje. Naj oče ali mati po stari navadi, ki zdaj že zginja, prične praznične dneve s tem, da na glas prebere nedeljski list in evangelij z razlago, naj skupno molijo, naj se vdeležijo v duhu svete maše, ki se bere pri družih oltarjih, katerim se ne morete bližati.

Blagoslov iz nebes bo prišel nad družine, kjer je dan Gospodov, kjer je vsak dan posvečen po bogoljubnem branji in pobožnih opravilih. Prav iz serca me bo veselilo, če boste, predragi bratje, v vsaki družini pričeli tako domačo pobožnost. Čem silniše bo preganjanje, tem potrebnije bo po tej poti zadostiti verskim potrebam. Družina mora zopet postati nekakšna zasebna cerkev. V vseh časih nevarnosti je bila pribežališče vere in kerščanskih čednosti, in še v današnjih dneh je poklicana zverševati svete dolžnosti, ktere spolnovati nesreče časov cerkvi zabranjujejo.

Kulturkampf je od dne do dne bolj zopern — besen. V Strasburgu je policija zasegla katoliški list „L'Union“, ker je natisnil papeževo encikliko o „tretjem redu“, ki se je pač po tisočih raznih listov razširjala po vesoljnem katoliškem svetu.

V Gentu na Belgijskem so katoliški vseučilišniki očitno protestovali zoper preširno razveseljevanje in poulčno razgrajanje ter pohujšljivo vedenje svojih liberal-

nih tovaršev, katerih nečloveško obnašanje javno obsojajo ter nočejo imeti z njimi nikakoršne zveze.

Irsko. Sv. Oče Leon XIII v pismu do kardinala Mac-Cabea, nadškofa Dublinskega, hvalijo Irske škofo, ki mirijo in tolažijo hrup med katoliškim ljudstvom. Ob enem častitajo tudi katoliškemu ljudstvu, da škofovske besede sprejema z odkritoserčno pokoršino. Grajajo pa nesrečne družbe, ki neprenehoma zoperpostavnosti počenjajo, ljudstvo dražijo in s pregrešnimi pomočki išejo svoje namene doseči ter s hudobijami svoji deželi služiti. Le po postavni poti in z dopuščenimi pomočki se smé zoper krivice in zatiranja pomoči iskati; nikoli pa ne s pregrehami, kakor zdaj neka stranka na Irskem. V Dublinu n. pr. imajo zdaj zapertih 22 ljudi, ki so na sumu, da so deležne pri uboju lorda Kavendiša in državnega podtajnika Burke-ja. Tudi so med temi boje taki, ki so krivi umorstev, ki so se godile v Dublinu že pred nekim časom. Take ostudnosti so peklensko djanje, iz ktere ga ne prihaja omika, in česar sv. Cerkve nikoli ni poterdila.

Iz Dublina na Irskem naznanjajo, da je za smert bolan ondotni kardinal-nadškof Mac-Cabe (r. Mak-Keb). Že je pred nekimi dnevi prosil in dobil blagoslov sv. Očeta za zadnjo uro. Sočutje za izvrstnega višjega pastirja je splošno. Rojen je bil v Dublinu 14. svečana 1816, nadškof je postal 14. aprila 1879, in kardinal mesca sušca preteklega leta. Vedil je v sedanjih zmešnjavah prav srečno razdražene miriti; Bog daj, da bi se ozdravil, ker sliši se, da mu je odleglo.

Iz Cezareje Kapadocijske se poroča, da se je tam 600 Armenskih razkolnikov spreobrnulo; podučeval (?) jih je nadškof tega mesta Jak. Bosagi, iz mehitariške družbe Dunajske.

Amerikanske novice. Ne delajte hlapčevskih dél v dan Gospodov! Strašna nesreča se je zgodila pri sv. Frančišku v nedeljo 21. prosinca t. l. Popoldan ob 4 je vsa smodniška fabrika („Giant-Powder-Works“), 4 milje na sever od Oakland-a, s strašnim germenjem puhnila razdjana v zrak. Vodnik in 30 do 40 ljudi je končanih; veliko jih je le kakor s čudežem otetih. „Columbia“ pripominja: V nedeljo tedaj se je delalo — okolišina, ki je po vsaki ceni pomislila vredna, kajti skrunjenje nedelje še nikomur ni blagra obrodilo. Tudi več bližnjih hiš in poslopij je razdjanih. — To naj preudarjajo tudi tovarnarji in drugačni skrunivci nedelj po naših krajih.

Spomina vredna nova maša je bila na Sveti dan v cerkvi sv. Trojice v Montrose-Ave, v Brooklinski škofiji. Č. g. G. M. Hanselman je bil mladomašnik, brata Jožef in Jakop, tudi mašnika, sta mu kot dijakon, subdijakon in ceremonar azistirala, še druga brata pa sta mu ministrirala. S pretresljivimi besedami je pridigar, generalvikar May, očetu in materi srečo vošil k tej tako posebni milosti, ki jima jo je Bog skazal.

V Kanadi (v severni Ameriki) se prelepo razširja in vterjuje katoličanstvo. Tam se zlasti odlikuje krajina Ontario. Pred nekaj leti je bil ta okraj puščava. Le malokdaj se je maša brala v kaki koči. Dan danes pa ima Ontario svojega nadškofa in 4 škofo, okrog 300 mašnikov in 300.000 katoličanov. Vzrok tacega razcvitanja nam pojasnuje nek škofovski list 21. dec. 1882, ki pravi med drugim: Država ne stavlja nikakoršnih opovir djanju in gibanju sv. Cerkve. Nevesta Kristusova smé tukaj razvijati vso svojo lepoto, kakor nevesta v visoki pesmi, ki pride iz puščave v naj prijetniših dišavah. Polje tukajšno, odprto delavnosti in gorečnosti sv. Cerkve, je tako široko, tako lepo, tako mogočno, kakor tisto, ki se je odpiralo pred očmi očaka Abra-

hama, ko se je poslavljajal od Lota. — „Velike so prilike vspeha, a tudi velike so odgovornosti.“ V poročilu iz Quebec-a (tudi v Kanadi) se bere, kako svobodoljubljen je ondotni minister, ter je obljubil, da gledé odgoje ne bo dal nikoli nobene postave, ktere bi poprej ne dal v pregled katoliškim ali protestanškim odborom, kakor nanese. Kanada pa podpira tudi misijone zunaj domačih mej, n. pr. v Afriki, in to s pošiljanjem misijonarjev in z denarno pomočjo.

Iz Pekinga na Kitajskem poročajo pisma žalostne novice. Nekteri mandarin (višji vradniki) v južnem Kiang-Si-u že nekaj časa zopet preganjajo kristjane, ki so se na novo spreobrnili h katoliški veri; starim prizanašajo. Nek misijonar iz Kiang-Si-a poroča, da je eden izmed spreobrnjenec bil obsojen na 400 palic. „Danes“, tako piše, „mučenec umira v ječi!“ —

V Sinigaliji je bilo gledišče „Fenice“ vse napolnjeno z gledavci; kar v prvem prizoru prvega tenorista Ronconi-a zadene mertud... Vesoljni strah je prešinil pričujoče. Zjutraj je bil pevec mertev. — Le skrunite sveti post s posvetnimi igrami, ali celó s samogoltnimi „schmausi“, nasledke pa sami sebi pripišite!

Bratovske zadeve.

Koledar za prihodnji teden:

26. svečana. S. Aleksander. — 27. S. Leander. — 28. S. Roman. — 1. sušca. S. Albin. — 2. Spomin peterih rán N. G. J. Kr. — 3. S. Kunigunda. — 4. Četerta postna nedelja. S. Kazimir.

Zahvale:

Št. 11. Hčerka z vratno boleznijo nevarno bolna je na prošnjo N. lj. G. presv. Serca nepričakovano hitro iz nevarnosti rešena bila; toraj bodi tisočkrat počešena in zahvaljevana Naša ljuba Gospá presv. Serca.

Jožefa Porenta.

Št. 12. Nič več upanja ni bilo, da se mi bolne noge ozdravijo; na živo priporočevanje k N. lj. G. in po rabi časnih pomočkov pa sem se skor do čistega ozdravila ter lahko hodim, ko poprej nič nisem mogla. L. P.

Št. 13. Sprejmite v cenjeno „Danico“ zahvalo za zadobljeno zdravje ljubemu očetu, kakor sem bil obljubil, ako na priprošnjo N. lj. G. presv. Serca Jezusovega zopet ljubo zdravje zadobijo. Tedaj priserčno češenje in zahvala Naši ljubi Gospéj, ki je zdravje bolnikov!

A. L.

V molitev priporočeni:

Bolan otrok za pomoč. — Bolna gospodičina za zdravje. — Sestra priporočuje terdovratnega brata za spreobrnjenje. — Oseba za vterjenje zdravja. — Oseba v veliki nevarnosti za pomoč. Zahvalo usliš. hoče razgl. — Mati, ki že dolgo časa nič ne sliši o svojem sinu, ki je šel po svetu in jo grozno skerbí njegova duša in telo, ga prav živo priporočuje v bratovske prošnje, da bi v kake nevarnosti ne prišel in naj bi pisal ali se kaj zvedilo o njem. — Bolna mati se živo priporoča v bratovsko molitev Naše ljube Gospé presv. Serca. — Prav goreče se v bratovsko molitev priporoča oseba na očéh bolna, da bi ji Bog na priprošnjo N. lj. G. in sv. Jožefa ta neprecenjeni dar, ako je Bogu v čast in nji v zveličanje, zopet podelil. — Silno žalosten oče priporoča sebe in svoje tri že odrasle otroke v bratovsko molitev, da bi na priprošnjo N. lj. G. presv. Serca in

sv. Jožefa zadobili rešenje ali saj polajšanje v svojih velikih britkostih in težavah, ako bi bila Božja volja. — Zatrenje nekega hudega pohujšanja priporočeno Jezusovemu presv. Sercu, Naši ljubi Gospéj in sv. Deodatu.

Pomočki k modrosti.

(Iz Pregovorov VIII.)

24. sveč. Vi mladi, učite se razumnosti, in vi ne-spametni, umejte!... Sprejmite moj nauk, in ne denarja; zberite raji poduk, kakor zlato. Zakaj modrost je boljši kakor vse naj dražji reči, in vse doželjivo se ji ne more primérjati.

25. Jaz, modrost, prebivam v svetovališu (kjer modri svet imajo), in sem pričujoča pri umnih mislih. Jaz ljubim nje, kateri mene ljubijo, in kateri zgodaj na-me čujejo, me bodo našli.

26. Pri meni je bogastvo in čast, preobilno premoženje in pravica; zakaj moj sad je boljši, kakor zlato in dragi kamni, in moji izrastki (kar iz mene — Modrosti — izvira) so boljši, kakor zbrano srebro.

27. Zdaj tedaj, otroci! poslušajte me: Blagor jim, kateri ohranijo moje pota!

28. Poslušajte nauk in bodite modri, in nikar ga ne zametujte! Blagor človeku, kateri me posluša, in čuje pri mojih vratih vsak dan (komur je vedno in v vsih okolišinah skerb za pravo modrost, ki se ravna po verskih naukih, ne pa po besedah in izgledih posvetnjakov).

Mesec sušec je posvečen premišljevanju Kristusovega terpljenja, pa tudi češenju sv. Jožefa. Rad moli križev pot, hodi k postnim pridigam, beri „pasijon“ ali sploh bukve o Kristusovem terpljenji, in ne pozabi ubožnih.

Listek za raznoterosti.

Vročinska bolezen in kozé — te hude šibe — rojijo po Ljubljani in zlasti kozé tudi prav zelo po deželi. Velika je res nadloga, pa zaslužena, in po Božji previdnosti se zaupljivo marsikaj otrók pogubljenja otmé, ki bi sicer bili pogubljeni. Sej spačenost je tolika, kar se vedno bolj razodeva, da je večina v smertnih pregrehah — še predno nekoliko odrastejo; med odraslenimi pa so take zverinje, da se jim človek nič ne smili, ko bi ga imeli s svojim sleparstvom tudi na méh odreti, ali ki v naj ostudniših pregrehah brez strahú živé. Sad brezvérvstva...

Boh. Bistrica, 8. sveč. (Zahvala.) Iskreno se zahvalujem za prejetih 20 gl., katere je slavno vodstvo obertniškega pomočnega društva v Ljubljani za zidanje tukajšnje cerkve blagodušno podarilo.

J. Mesar, župnik.

Keršanska ljubezen v djanji. Iz Gredna na Tirolskem se piše: Gospod Borgfeld, kr. pruski vpokojeni nadpolkovnik, ogledoval je dolino Gröden, ktera je bila po povodnji silno poškodovana. Videl je zasuto polje, poderte hiše, raztergaue pota in pokaženo žito; med drugim plaz, ki je zasul kmetiško hišo, v kateri je bilo 6 ljudi, 20 goved in 4 drobnice. Ta verli mož je pomagal, kolikor je mogel. Razdelil je med uboge vse, kar je imel pri sebi, tako, da je v gostilnici na dolgu ostal. Potem je poslal oklic svojim tovaršem, kateri so mu v prid poškodovancem poslali 1200 gl.; te je hitro razdal, in še tudi svojega denarja precej. To je res keršanska ljubezen v djanji!

Učeni profesor Maassen je v pismenem pogovoru s škofom Zwergerjem naravnost naznanil, da nikoli ni bil družnik kake nemške „altkatoliške občine“, da noben trenutek v preteklosti ni nehal biti sin rimsko-katoliške Cerkve, in kakor je zdaj taki s celim srcem, tako tudi bode in ostane. To se pravi, naravnost in pošteno svojo vero spoznati.

Spreobrnjenja na Angleškem. Iz Londona vé Unione v Parizu, da je v katoliško Cerkev prestopil gospod Tatten Sykes, eden naj bogatejših posestnikov; z njim ob enem sta prestopila njegova žena in njegov mladi sin. Odkar se je pokatoličil Ripon, sedanji guverner v Indiji jutrovi, ni nobeno spreobrnjenje napravilo tolikega zgledovanja in gibanja, kakor to. — Od kod mora to biti, da na Angleškem tako imenitna gospôda prestopa v katoliško Cerkev? Zraven milosti božje utegne vzrok tudi to biti, ker bogati protestanti in sploh nekatoličani imajo vse, kar zamore človeka osrečevati, le samo miru nimajo; toraj ga išejo, kateri so odkritoserčni, in najdejo ga — v katoliški Cerkvi. Angleži namreč niso tako poveršni, kakor prostomišljaki, kateri imajo serce in oči le za poželjivost.

Kako je pod morjem? Nedavno, kakor je znano, se je potopila velika barka „Cimbria“. Topnik (ki pod vodo hodi), ki se je bil spustil do „Cimbrie“ in utopljene ogledoval, je boje pravil, da za 1000 terdnjakov bi se ne spustil več k tej potopljeni barki, tolika groza ga je bila, ko je merliče ogledoval. Po njegovem predarku je bilo do 300 merličev v barki. Med drugimi je videl ženo z otrokom v naročji, ki ga je prav s strahotnimi očmi pogledala (kakor se mu je zdelo). Trije moški so bili terdo med seboj oklenjeni. Smertna borba, kakor meni, je bila kratka, pa strašna, ker več oséb je imelo po cele šope las v rokah. Gibanje vode, ki jo je topnik napravljaj, je tudi merliče gibalo ter se je zdelo, kakor bi bili še živi.

Popravek. V poprešnji št. 7., str. 51, v spisu „K letošnjemu letu“ naj se v 2. in 10. verstici bere „vstajenje Gospodovo“ namesto „vnebohod Gospodov“.

Dobrotni darovi.

Za študentovsko kuhinjo: Z geslom:

„Študentovska kuhinja na boben ne smé,

Ker vbogim dijakom bi bilo gorjé;

Naj tedaj pomaga, kdor more in zná,

Da žgancev bo polna, če tud' ne mesá“:

12 gl. — Č. g. župnik Jan. Koprivnikar 2 gl. — Č. g. župnik J. Mrak 5 gl. — Č. g. kn.-šk. kaplan in tajnik Ant. Koblar 2 gld. — Neimenovan 3 gld. — Č. g. Jan. Šuler 1 gld. — Č. g. Ign. Šalehar 2 gl. — Z glasilom: „za duše v vicah“ 2 gold. — Č. g. župnik M. Narobe 5 gl. — Dobrotnica 5 gl. — Č. g. župnik Jan. Karlin 4 gl. 10 kr. — Pn. kan. dr. A. Čebašek 5 gl. — Neimenovan duhoven 5 gl.

Za cerkev Jezusovega presv. Serca v Ljubljani: Z Dobernič po č. g. župniku Jan. Karlinu 9 gl. — Neimenovan 5 gl. — Dobrotnica 1 gl. — Ana Metelko 1 gl. — Neža Kisovic 1 gld. — Neke osebe 3 gld. — Č. g. župnik Jan. Šuler 3 gl. — Č. g. Ign. Šalehar 5 gl. — Nektere osebe 5 gl. 50 kr. — Verhnika po preč. gosp. dek. Mart. Šlibarji 68 gl.

Za zidanje cerkve sv. Magdalene nad Idrijo: Dobrotnica 20 gl.

Za opravo ubožnih farnih cerkev naše škofije: Iz Kamnika po č. g. Bl. Muhovcu 31 gl. 32 kr. — Iz Višnje

Gore 22 kr. — Štiri neimenovane 80 kr. — Z gornjega Tuhinja 8 gl. — Iz Ternovega po č. g. Jak. Strupiju 15 gld. 69 kr. — Iz Osilnice 5 gld. — S Šenčurja pod Kumom 17 gl.

Za Tirolce in Korošce s povodnijo poškodovane: Neimenovan 1 gl.

Za sv. Očeta: Zbirka duhoynije na Jesenicah 3 gl. — Č. g. Jan. Keršič 2 gl. — Č. g. župnik Jan. Šuler 2 gl. — Č. g. Ign. Šalehar 2 gl. — Neimenovan 2 gl. — Č. g. župnik J. Mrak kupon za 2 gl. 10 kr. — G. M. 5 gld. — Dobrotnica 1 gld. — Iz Lesc č. g. župnik in farmani 15 gl. 90 kr. (Op. Zadnjič je bil ta znesek po zmoti med darovi za cerkev Jezusovega presv. Serca.) — Neimenovan gosp. duhoven 1 angl. sovereign.

Za misijon č. g. Val. Lah-a v Bosni: Č. g. župnik Bl. Vomberger 10 gl.

Za bulgarski katol. misijon v Adrijanopolu: Č. g. M. Narobe 1 gl.

Za usmiljene Sestre v Adrijanopolu: Neimenovan 5 gld.

Za ustanovo semeniša in bolnišnice v Filipopolji: Neimenovan 5 gl. — Č. g. M. Narobe 1 gl.

Za misijon preč. g. J. Gatta v Gazi: Neimenovan 1 gld.

Za misijonarje v Egiptu: Neimenovan 3 gl.

Za afrikanski misijon: Po gospodičinji Krist. Bernardovi 4 gld. — Č. g. Ign. Šalehar 2 gl. — Ana Mihlič 1 gl. — Žefa Kresè 1 gl. — Ana Skušik 1 gl. — Liza Johart 1 gl. — Neimenovan 3 gl.

Za Ratisbona v Jeruzalemu: Dobrotnica 5 gl.

Za Božji grob v Jeruzalemu: Dobrotnica 1 gl.

Za varhe Božjega groba: Neimenovan g. duhoven *) 2 gld.

Za misijon č. g. Tomazina: Č. g. M. Narobe 1 gl.

Za misijone oo. Trapistov med Kafri: Č. gsp. M. Narobe 1 gl.

Za sv. Detinstvo: Č. g. Fr. Gregori, duhovni pomočnik na Breznici, 5 gl. — Č. g. Janez Smrekar, duhovni pomočnik v Polhovem Gradcu, 52 gold. — Č. g. Anton Keržič, nunski katehet, 10 gl. — Iz Smlednika po č. g. Andreju Karlinu 10 gl. — Č. g. Ign. Šalehar 1 gl. — Iz Boh. Bistrice po g. L. Ravniku 22 gold. — Neimenovan 5 gl. — Dobrotnica 1 gl. — Č. g. župnik M. Narobe 1 gl. — Dobrotnica 5 gl. — Neimenovan gosp. duhoven 1 ces. zlat.

Za naj potrebniši misijone: G. P. Jankič 20 gl. — Neimenovan g. duhoven 1 angl. sovereign.

Za bratovščino sv. Leopolda: Neimenovan g. duhoven 1 gl.

Za bratovščino sv. Bonifacija: Neimenovan g. duhoven 2 gl.

Za dobre namene: Č. g. Ig. G. v Bl. 8 gl. — Č. g. župnik Janez Šuler 5 gl.

*) Opomba brez dvoma resnična.

Vred.

Pogovori z gg. dopisovalci.

G. J. K—n v D: Int. oddane oo. Trap. v Bosno; za dosež. priv. v R. pisal; za darove Bog plati! Zdravi. — G. P.: Močno vstregli; naročeno se bo zgodilo; pozdravljeni vsi z dr. vred. — Tudi dalje došlo v treh pismih ob enem in stori se po Vajini želji. Hvala! — G. S—v v V.: Prejeli z zahvalo. Želja se spolni. — G. S—a: Nad. precej prih. Bog plati! — G. S—r na D.: Dozdaj nam še nobeno drugo poročilo ni došlo; hvala! — G. V. O. v Č.: Zdaj bo pa že šlo. Pozdravljeni!